

Mitä voimme oppia Helsingin tietomurrosta?

Helsingin tietomurto ja sen tutkinta

Helsingissä tapahtui keväällä 2024 tietomurto. Tietomurrossa hyökkääjä varasti noin 300 000 ihmisen tietoja Helsingin kaupungin tietokoneilta. Se on Suomen suurin tietomurto.

Suomen hallitus perusti tutkintaryhmän tutkimaan tietomurtoa heinäkuussa 2024. Tutkintaryhmä on nyt saanut tutkintansa valmiiksi. Tutkintaryhmä on osa Onnettomuustutkintakeskusta.

Miksi rikolliset varastavat tavallisten ihmisten tietoja?

Me kaikki käytämme erilaisia palveluita verkossa, esimerkiksi kaupungin verkkosivuilla. Kun käytämme palveluita, annamme henkilötietoja, esimerkiksi nimen ja osoitteen. Siksi verkossa on paljon henkilötietojamme.

Helsingin tietomurrossa rikollinen varasti tällaisia tietoja. Hän voi käyttää tietoja myöhemmin ja aiheuttaa meille haittaa. Hän voi tehdä esimerkiksi identiteettivarkauden, eli valehdella, että hän on toinen henkilö käyttämällä toisen nimeä ja muita tietoja.

Miksi tietomurrot ovat vaikea ongelma kaupungeille?

Julkisella hallinnolla on paljon tärkeitä tietoja, jotka kiinnostavat rikollisia. Julkinen hallinto tarkoittaa esimerkiksi kaupunkeja ja valtiota. Rikolliset yrittävät usein hyökätä julkisen hallinnon tietokoneille ja varastaa tietoja. He tekevät hyökkäyksiä koko ajan enemmän.

Julkisen hallinnon pitää oppia torjumaan tietomurtoja paremmin. Se ei ole kuitenkaan yksinkertaista: Tietomurtojen estämisessä julkisen hallinnon pitää noudattaa monia eri ohjeita, jotka tulevat monelta eri viranomaiselta. Ja jos tietomurto tapahtuu, julkisen hallinnon pitää tehdä yhteistyötä eri viranomaisten kanssa ja myös tietoturva-alan yritysten kanssa.

Mitä kaupunkien täytyy tehdä tietomurtojen varalta?

Euroopan unioni on antanut NIS2-direktiivin, jonka tarkoituksena on parantaa tietoturvaa. Sitä pitää alkaa noudattaa Suomessa keväällä 2025.

Direktiivi ei kuitenkaan koske kaupunkeja. Siksi Helsingin tietomurron tutkintaryhmä on tehnyt suosituksia, jotka parantavat kaupunkien tilannetta. Suositusten mukaan Valtionvarainministeriön ja neljän muun viranomaisen täytyy auttaa kaupunkeja kehittämään tietoturvaa. Kaupunkien täytyy esimerkiksi oppia havaitsemaan ja korjaamaan tietoturvaongelmia paremmin.

Jos tietomurto tapahtuu, kaupungin täytyy kertoa siitä nopeasti. Se on tärkeää, koska viestintä estää väärän tiedon leviämistä. Se myös auttaa ihmisiä saamaan apua, jos heidän tietojaan on varastettu. On tärkeää, että viestintää on helppo ymmärtää. Tutkintaryhmän johtaja Hanna Tiirinki korostaa, että lapsille ja nuorille täytyy kertoa tietomurrosta niin, että he voivat ymmärtää sen.

Tiirinki sanoo kuitenkin, että osa kaupungeista osaa jo torjua tietomurtoja hyvin. Hän sanoo myös, että Suomi pärjää tietomurtojen torjunnassa paljon paremmin kuin monet muut maat. Suomessa on siis jo tehty paljon tietomurtojen torjumiseksi.

Kyberturvallisuuskeskuksen kommentti

Kyberturvallisuuskeskus on tietoturvaan erikoistunut viranomainen.

Keskuksen johtaja Samuli Bergström sanoo: ”Kyberturvallisuuskeskus kertoo tietoturvasta yrityksille, viranomaisille ja tavallisille ihmisille, jotta kaikki osaavat tunnistaa tietoturvaongelmat ja ovat valmiita niiden varalta. Keskus on auttanut Helsingin kaupunkeja tietomurron jälkeen. Tietomurron jälkeen on tärkeää, että organisaatio kertoo tietomurrosta.

Keskus on tehnyt organisaatioille viestintäohjeen, jonka nimi on *Miten viestiä kyberhyökkäyksistä.*”

Muut tutkinnot, jotka koskevat Helsingin tietomurtoa

Myös Keskusrikospoliisi tutkii Helsingin tietomurtoa. Keskusrikospoliisi tutkii myös, tekikö Helsingin kaupunki rikoksen. Keskusrikospoliisi epäilee, että Helsinki teki tietosuojarikoksen, koska se ei ehkä suojannut tietoja tarpeeksi hyvin.

Myös Tietosuojavaltuutetun toimisto tutkii, suojasiko Helsingin kaupunki tiedot tarpeeksi hyvin. Se tutkii myös, huolehtiko Helsinki niiden ihmisten oikeuksista, joiden tietoja varastettiin.

Mistä saan apua?

Jos tietojasi on varastettu tietomurrossa eli olet joutunut tietomurron uhriksi, Rikosuhripäivystys (RIKU) auttaa sinua. RIKUn osoite on:
www.riku.fi/toimi-nain-jos-tietojasi-on-vuodettu-verkkoon/

RIKUn sivuilla on hyödyllisiä neuvoja. RIKU antaa myös keskusteluapua, jos tietojasi on varastettu ja haluat jutella siitä.

RIKUn palvelut ovat ilmaisia.

RIKU korostaa, että on tärkeää noudattaa viranomaisten ohjeita, jotta rikollinen ei voi käyttää henkilötietojasi.

Mistä saan lisätietoja tutkinnasta?

Jos haluat kysyä jotain Helsingin tietomurron tutkinnasta, voit soittaa tutkintaryhmän johtajalle Hanna Tiiringille numeroon 02951 50747. Voit myös lähettää kysymyksesi sähköpostilla

- Onnettomuustutkintakeskukselle osoitteeseen viestinta.otkes@om.fi tai
- tutkintaryhmän johtajalle osoitteeseen etunimi.sukunimi@om.fi (korvaa etunimi.sukunimi nimellä hanna.tiirinki).